

Talousneuvosto 12.11.2014

STTK:n puheenjohtaja Antti Palola

- Talouspolitiikan päätavoite ensi vaalikaudella on oltava työllisyyden vahvistaminen ja tuottavuuden parantaminen. Työurien pidentäminen edellyttää uutta työtä.
- Suomi ei voi yksin vaikuttaa vientimarkkinoiden vetoon. EU:n ja EKP:n piirissä tehtävät talouspoliittiset valinnat vaikuttavat siihen, kuinka Eurooppa nousee takaisin jaloilleen
- Kasvun resepti on panostaminen osaamiseen, uskaltaminen investointeihin ja reipas tekemisen meininki.

Investoinneista

- Talouden näkyminen ollessa heikot ja yksityisen sektorin säästäessä tarvitaan enemmän julkisen vallan vauhditusta. Julkiset investoinnit näyttävät olevan niitä harvoja keinoja, joilla pystymme vahvistamaan/käynnistämään kasvua.
- Tarvitsemme sekä yksityisiä että julkisia investointeja. Teollisuutemme on viime vuosina investoinut keskeisiä kilpailijamaita vähemmän ja tämä heikentää kilpailukykyämme. Julkisten investointiemme suhteellinen osuus bkt:sta on alhaisempi kuin Ruotsissa. Ilman korkeampaa investointiastetta Suomen talous ei nouse.
- Lyhyellä aikavälillä meillä on mahdollisuus ottaa maltillisesti lisää velkaa kasvua ja työllisyyttä tukevien julkisten investointien rahoittamiseen, mikäli rakenteellisilla uudistuksilla vastataan julkisen talouden kestävyysvajeeseen.
- Kuten myös IMF on suosittanut, nykyisessä taloustilanteessa työllisyyttä voidaan tukea lisäämällä julkisia investointeja. Tärkeää on tietysti valita oikeat kohteet.
- Panostaminen väyliin niin perinteisiin kuin digitaalisiin (bittejä ja bitumia), tutkimukseen ja tuotekehitykseen, julkisten rakennusten korjausrakentamiseen ja vuokra-asuntotuotantoon tukee kasvua sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.
- Yksityisten investointien edellytyksenä ovat sekä kysyntänäkymät että toimintaympäristön ennakoitavuus.
- Toimintaympäristön ennakoitavuutta voimme parantaa esimerkiksi kehittämällä lupa- ja valitusmenettelyjä siten, että prosessit nopeutuvat ja tehostuvat.
- Tekemällä liikenne- ja energiapolitiikkaa pitkäjänteisesti luodaan myös parempaa toimintaympäristöä yrityksille. Julkisuudessa esitetty Infra Oy voisi olla yksi työkalu pitkäjänteisempään liikennepolitiikkaan. Kotimainen energia parantaa myös vaihtotasetta.
- Yritysten rahoitustilanteen helpottaminen tukee myös investointeja. Tarvitsemme pankkirahoitusta, Finnveraa ja vaihtoehtoja pankkirahoitukselle. Rahoituksen

saatavuudesta on ristiriitaista tietoja, joten sitä tulisi selvittää. Pääomasijoituksia kasvuyrityksiin tulee lisätä kasvurahasto-ohjelmaa kasvattamalla.

Työllisyydestä ja osaamisesta

- Lyhyellä aikavälillä voimme vahvistaa työllisyyttä ja kilpailukykyä pitämällä kotimaisen kustannuskehityksen kurissa. Palkkojen lisäksi on katsottava muita kotimaisia tekijöitä, jotka vaikuttavat kilpailukykyyn. Ulkoisista tekijöistä öljyn hinnan lasku ja euron heikentyminen tukevat nyt myös kilpailukykyämme.
- Ostovoima on myös turvattava kotimaisen kysynnän merkittävien työllisyysvaikutusten vuoksi. Tämä tarkoittaa palkka- ja veroratkaisujen yhteensovittamista. Palkkamaltin aika on hyödynnettävä kilpailukykyyn vahvistamiseen.
- Pitkällä aikavälillä Suomen kilpailuetu perustuu kuitenkin laadulla kilpailuun ja siihen, että teemme sellaisia maailmalla kysytyjä tuotteita ja palveluita, joita muut eivät tee.
- Pystymme uudistumaan vahvuksiemme pohjalta. Suomen rakenteelliset kilpailutekijät ovat edelleen kunnossa kuten väestön koulutustaso, toimiva hallinto ja infrastruktuuri, työvoiman osallistumisen mahdollistavat hyvinvointipalvelut.
- Vahvoja elinkeinojamme on kannustettava uudistumaan. Tällä vaalikaudella aloitettua työtä biotalouden, cleantechin ja digitaalisuuden edistämiseksi on jatkettava. Erityisesti digitaalisuuden paremmalla hyödyntämisellä eri sektoreilla on Suomessa edelleen mahdollisuuksia nostaa tuottavuutta.
- On tärkeää saada sekä yksityisen että julkisen tutkimus- ja kehitystoiminnan laatu vaikuttavammaksi ja panosten taso korkeammaksi. Nyt kun tarve on suurin, suomalaiset yritykset satsaavat tutkimus- ja kehittämistoimintaan aiempaa vähemmän. Myönnettyjen patenttien määrä on myös laskussa.
- Ajantasainen osaaminen on paras tapa pitää ihmiset työssä kiinni ja elinkeinojen uudistuminen edellyttää työntekijöiden myös osaamisen uudistamista. Elinikäisen oppimiseen panostaminen ja muutosturvan kehittäminen työttömyysjaksojen lyhentämiseksi ovat vastauksia rakennemuutokseen.

Julkisesta taloudesta

- On jatkettava rakenneuudistuksia. Keskeisiä ovat työllisyysasteen kohottamiseen tähtäävät toimet sekä julkisten menojen kasvun hidastaminen. Myös kilpailun lisäämisen käyttöä voidaan kohottaa tuotantopotentiaalia.
- Keskeinen keino valtion talouden tilan parantamisessa on työttömyyden alentaminen. Mikäli kasvaneeseen pitkäaikaistyöttömyyteen ei puututa, siitä muodostuu kasvun este osaavan työvoiman saatavuuden heikentyessä.
- Veroasteen joko merkittävä laskeminen tai korottaminen ei ole lähivuosina mahdollista. Verotuksessa on pyrittävä laajaan veropohjaan, mikä mahdollistaa kohtuulliset verokannat. Verotuksen rakennetta on pyrittävä kehittämään työntekoa

kannustavaan suuntaan. Verotuksen on oltava myös oikeudenmukaista. Muun muassa pääoma- ja kiinteistövero on tarkasteltava uudestaan ja perintö- ja lahjaverot tulevat säilyttää.

- Tarvitsemme lisää rintamaleveyttä vientiin. On harkittava tarkkaan voisiko kasvavia ja työllistäviä pk-yrityksiä tukea kohdennetulla verokannusteella, vaikka pääsäännön tulisi olla laaja veropohja ja kohtuulliset verokannat.

Lopuksi

- Julkinen sektori on osa vastausta kasvun edellytysten luomisessa, ei osa ongelmaa. Hyvinvointimallimme pohjautuu työhön ja osaamiseen.
- Pohjoismainen hyvinvointimalli on osoittanut toimivuutensa. Siinä yhdistyy yritysten tarvitsema jousto ja palkansaajien turva kasvua tukevalla tavalla. Sen avulla on onnistuttu yhdistämään yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus ja talouden tehokkuus. Hyvinvointimallimme kaipaa evoluutiota, ei revoluutiota.